

ULOS KUPLASTA!

-NUORTEN KESKUSTELUTYÖPAJA

Mistä kuplasta käsin kukin maailmaa katselee ja voiko taide antaa työkaluja nähdä kuplan ulkopuolelle? *Ulos kuplasta* -ohjelmakokonaisuuden keskeisenä tavoitteena on kannustaa nuoria pohtimaan tärkeitä ja ajankohtaisia asioita sekä keskustelemaan niistä. Ohjelma pohjautuu Serlachiuksen nykyaidekokoelmasta koottuun näyttelyyn *Aamukahvit kaupungin katolla*, joka tarjoaa hyvän näköalapaikan kiinnostaville keskustelunaiheille. Teokset on koottu näyttelyyn aihealueittain, jotka on merkitty hashtagilla.

OPETTAJAN OHJEET

Ulos kuplasta! -kokonaisuuteen sisältyy ennakkotehtävä, näyttelyvierailu ja jatkotehtävä. Ohessa ovat esiteltyinä myös *Aamukahvit kaupungin katolla* -näyttelyn teemat sekä niihin liittyvät pohdintakysymykset. Olemme valinneet käsiteltäväksi teemoja, jotka tukevat useita opetussuunnitelman kohtia, esimerkiksi äidinkielen, historian, elämäntutkimustiedon, uskonnon, psykologian ja kuvataiteen oppiaineissa. Näyttelykierroksella pyrimme tarkastelemaan kutakin teemaa oppiaineen tavoitteiden ja sisältöjen näkökulmasta. Valitkaa yksi teema (**juuret, roolit, sankarit tai luonto**), joka parhaiten soveltuu kurssisisältöihin.

Ennakkotehtävässä valittuun teemaan perehdytään pohtimalla itsenäisesti ja yhdessä tiettyjä ennakkokysymyksiä. Opettaja voi heijastaa valitsemansa teeman pohdintakysymykset tai antaa ne kotitehtäväksi. Tarkoitus on, että oppilas miettii teemaa ensin itsenäisesti ja vastaa kysymyksiin kirjallisesti. Lopuksi luokassa käydään keskustelua aiheesta ja tehdään yhteinen koonti. Ennakkotehtävän toteuttamiseen koululla riittää yksi oppitunti.

Näyttelyvierailulla tutustutaan oppaan johdolla *Aamukahvit kaupungin katolla* -näyttelyn teoksiin ja teemoihin. Pääosassa on kuitenkin aiemmin valittu teema. Näyttelyvierailun kesto on 45 minuuttia.

Jatkotehtävän voi toteuttaa joko oppitunnilla tai kotitehtävänä. Jatkotehtävä on kierrokseen, taideteoksiin ja teemaan liittyvä tehtävä, jonka voitte toteuttaa teille sopivalla tavalla. Se voi olla vaikkapa teosanalyysi, kritiikki, mielipidekirjoitus tai pieni tutkielma, esitelmä, kollaasi, ryhmätyö tai jokin muu tapa. Näyttelyvierailua varatessanne voitte kertoa, miten ajattelit käsitellä teemaa vierailun jälkeen.

Halutessanne voitte ennen näyttelyvierailua kuunnella Serlachiuksen *Puhetta nykyaiteesta* -podcast-sarjasta valitsemaanne teemaan liittyvän jakson. Suosittelemme, että opettaja kuuntelee podcastin ensin ja miettii, soveltuuko jakso oppilaille. Jokaisessa podcast-jaksossa keskustellaan tietystä teemasta yhdessä näyttelyn taiteilijan kanssa. Podcastien julkaisupäiviä: 28.10. **#JUURET**, 4.11. **#ROOLIT**, 25.11. **#SANKARIT** ja 2.12. **#LUONTO**. Jaksot voi kuunnella tästä [linkistä](#).

#JUURET

Mitkä ovat sinun juuresi? Teema johdattaa ajatuksemme kodin piiriin ja muistojen muodostamaan turvaan. Miten kodin turvan ja sen menettäminen, juurettomuus meihin vaikuttaa?

KYSYMYKSET:

- 1. Pohdi, mitä ihmisen juuret tarkoittavat.**
- 2. Millaiset juuret sinulla ovat?
Voit miettiä, mistä vanhempasi ja isovanhempasi ovat kotoisin.**
- 3. Mitä erilaista tai samaa sinussa on kuin vanhemmissasi?**
- 4. Pohdi, mitä sinun sukupolvestasi jää jäljelle 100 vuoden päästä.**

#ROOLIT

Teema kannustaa miettimään millaisia rooleja kannamme eri tilanteissa. Miten erilaiset sukupuoli-roolit näyttäytyvät taiteessa?

KYSYMYKSET:

- 1. Millaisia erilaisia rooleja ihmisillä elämässään on?**
- 2. Miksi ihmisillä on erilaisia rooleja?
Miten roolit liittyvät yhteiskunnan normeihin?**
- 3. Onko sinulla erilaisia rooleja erilaisissa tilanteissa?
Ovatko jotkut sellaisia, joita et tiedosta?**
- 4. Miten toimit eri rooleissa? Voit miettiä, mitä hyötyä tai haittaa erilaisista rooleista on.**

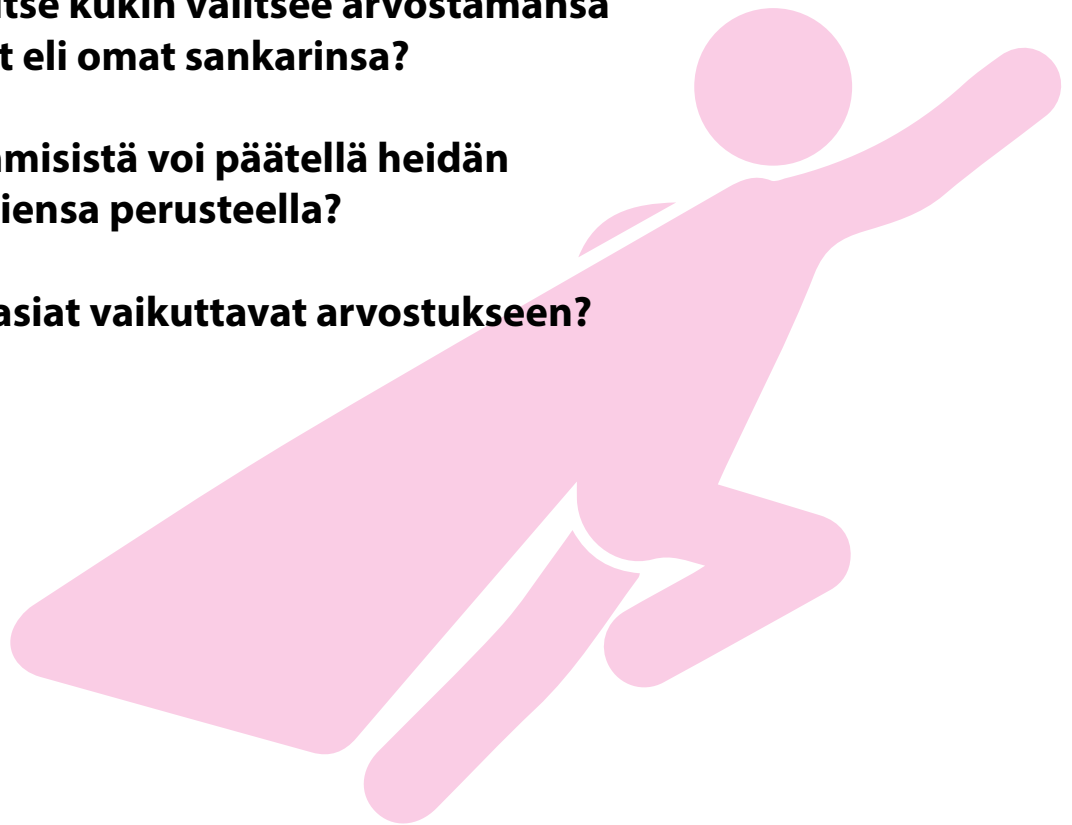

#SANKKARIT

Kenellä on raha, kenellä on valta? Teema pohtii, millaisia itse kunkin sankarit ovat ja mitä se meistä ihmisistä kertoo.

KYSYMYKSET:

- 1. Kuka on sinun sankarisi? Miksi?**
- 2. Miten itse kukin valitsee arvostamansa ihmiset eli omat sankarinsa?**
- 3. Mitä ihmisistä voi päätellä heidän sankariensa perusteella?**
- 4. Mitkä asiat vaikuttavat arvostukseen?**

#LUONTO

Teema käsittelee luonnon arvokkuutta ja teokset kuljettavat katsojan mielikuvitusta eri suuntiin visuaalisten ärsykkeiden kautta.

KYSYMYKSET:

- 1. Miten luonto liittyy sinun elämääsi (asuminen, maisemat, liikkuminen, harrastukset, hyvinvointi jne.) ?**
- 2. Mitä muutoksia olet havainnut lähiympäristössäsi?**
- 3. Miten alkuperäiskansojen (Suomessa esim. saamelaiset) luontokokemus eroaa muun väestön luontokokemuksesta?**

ULOS KUPLASTA! OPPILAAN OHJEET

1. ENNAKKOTEHTÄVÄ

Pohdi teemaan liittyviä kysymyksiä, vastaa niihin ja keskustele ajatuksistasi luokassa.

2. NÄYTTELYVIERAILU

Vierailulla tutustumme Serlachius-museo Göstan *Aamukahvit kaupungin katolla* -näyttelyyn, jossa on esillä teoksia museon omasta nykyaidekokoelmasta. Kierroksella opas esittelee näyttelyn teemat ja kertoo teoksista. Suurimman osan ajasta keskitymme valitsemanne teeman tarkasteluun yhdessä keskustellen ja havaintoja tehden. **Toivommekin sinulta aktiivista otetta yhteiseen keskusteluun! Muista, ettei taiteessa ole oikeaa tai väärää vastausta, jokaisen oma näkökulma ja perusteltu mielipide on oikea.** Kierroksen lopussa saat vielä kierrellä näyttelyssä itsenäisesti ja koota materiaalia jatkotehtävää varten.

3. JATKOTEHTÄVÄ

Jatkotehtävä toteutetaan opettajan ohjeiden mukaan. Voit kuitenkin jo näyttelyvierailulla tehdä muistiinpanoja tai ottaa kuvia, jotka sopivat teemaan tai kiinnostavat sinua eniten. Sinulla on myös mahdollisuus vieraillla näyttelyssä vapaa-ajallasi. Alle 18-vuotiaat pääsevät museoon maksutta!

